

Politieke Markt

Zitting van 19 mei 2020
Programma - Duurzaamheid

Concept Regionale Energiestrategie 'Naar een opgewekt West- Overijssel' - advies vragen

Auteur

Rob Tax

Portefeuillehouder

T. Bijl

Samenvatting

In West-Overijssel is het afgelopen jaar gewerkt aan de totstandkoming van het concept-bod Regionale Energie Strategie. Uiterlijk 1 juni 2020 moet dit worden ingediend. Ons bod in West-Overijssel voor de duurzame opwekking van elektriciteit door zon en wind is 1607 GWh. Als gemeente Steenwijkerland nemen we hiervan, uitgaande van het door de gemeenteraad vastgesteld beleid 'Zonnepanelen op (Steenwijker)land', 171GWh voor onze rekening.

Adviesnota

Inleiding

Op 17 december 2019 heeft u een besluit genomen over de Startnota RES West-Overijssel. Hierin is het proces vastgelegd voor deelname aan de Regionale Energiestrategie West-Overijssel. Uitgangspunt daarbij is geweest dat de RES West-Overijssel opgebouwd wordt vanuit de bestaande plannen en ambities van de gemeenten en dat deze leiden tot een regionale strategie met een bod op de opwekking van duurzame elektriciteit en een regionale structuur warmte. In de concept-RES "Naar een opgewekt West-Overijssel" zijn deze elementen opgenomen. De concept-RES dient in deze fase als "tussenresultaat" voor de regionale strategie op de energietransitie en als bijdrage vanuit de regio West-Overijssel aan het Nationaal Programma RES.

De concept-RES West-Overijssel is opgebouwd uit verschillende onderdelen die de stand van zaken van de regionale strategie op de energietransitie weergeven. In de concept-RES wordt uiteengezet hoe de samenwerking in de regio tot stand is gekomen. Op basis van de governance uit de Startnota is door de 11 gemeenten, provincie Overijssel en de waterschappen in de regio intensief overlegd over de inhoud van deze concept-RES. Het is een concept wat betekent dat voorgesteld wordt het besluit te nemen om het in te dienen als bijdrage van de regio West- Overijssel aan het Nationaal Programma RES. Tevens is er met diverse maatschappelijke organisaties overleg gevoerd o.a. in het kader van de adviesgroep RES West-Overijssel. In deze fase heeft over dit product op regionaal niveau geen participatieproces met inwoners plaatsgevonden. Dat was een duidelijke keuze in de Startnota. Door diverse maatschappelijke organisaties is van de uitnodiging gebruik gemaakt om te adviseren over de regionale energiestrategie. Deze adviezen kunt u vinden in de Bouwsteen Bestuurlijk en Maatschappelijk Draagvlak. In de concept-RES worden nog geen uitspraken gedaan over deze adviezen, want de bespreking van de adviezen vindt plaats in het vervolgproces naar de RES 1.0.

Het bod en daarbinnen onze bijdrage

Een van de belangrijkste punten uit de concept-RES West-Overijssel is het indienen van het regionale bod voor de duurzame opwekking van elektriciteit door zon en wind van 1607 GWh oftewel 1,6 Terawattuur (TWh). Dit bod is tot stand gekomen op basis van een verkenning van de gemeentelijke

ambities op de energietransitie en vervolgens doorgerekend naar een realistisch bod voor opwek in het jaar 2030. Met de formulering onder besluitpunt 2 namelijk het "indienen van het bod" wordt ingestemd met de ambitie van de regio als geheel maar geen besluit genomen over het aandeel van de afzonderlijke gemeenten daarbinnen. Bij de formulering onder besluitpunt 2a wordt een besluit genomen over het eigen gemeentelijk aandeel. De gemeenten kunnen op bestuursrechtelijke gronden immers geen besluit nemen over het aandeel van de andere gemeenten. De vaststelling van de concept-RES West-Overijssel betekent voor gemeenten dat zij hiermee een uitspraak doen over het gemeentelijk aandeel in het RES-bod en in overleg zullen treden over de consequenties indien de randvoorwaarden voor het regionale bod niet gerealiseerd kunnen worden.

Er is een disclaimer bij deze tabel opgenomen die luidt: de verdeling van opwek naar soort is een indicatieve verdeling die niet voor alle gemeenten vast staat. In ons geval staat het wel vast.

Tevens zijn enkele randvoorwaarden geformuleerd die beschouwd dienen te worden als integraal onderdeel van het bod. Te weten:

- Netwerk is op tijd passend voor realisatie.

Het elektriciteitsnetwerk heeft of krijgt voldoende capaciteit om de grootschalige opwek van zon en wind op te vangen.

- Een acceptabele businesscase.

De ambitie voor zon op daken en veld is alleen haalbaar als de SDE voldoende aantrekkelijk is en voldoende beschikbaar blijft voor diverse groot- en kleinschalige projecten die tezamen dit bod maken.

- Wettelijke kaders en regelgeving.

Daarnaast is West-Overijssel voor het halen van onze ambities afhankelijk van wettelijke kaders en regelgeving van het Rijk en de provincie.

- Inspanning versus resultaat.

Als RES-partners spannen wij ons in om het resultaat in het regionaal bod te behalen en nemen we de verantwoordelijkheid voor die zaken die binnen onze beïnvloedingssfeer liggen. Daarbij hoort geen afrekenbaarheid op onderdelen die overheden en netbeheerders niet kunnen bewerkstelligen.

Detailering van deze randvoorwaarden kan pas plaatsvinden na de appreciatie in het kader van de doorontwikkeling naar de RES 1.0. Indien niet aan de randvoorwaarden kan worden voldaan zal dit kunnen leiden tot een aanpassing van het bod en/of de termijn waarop het bod gerealiseerd kan worden.

Bouwstenen RES

In de vier bijgevoegde "Bouwstenen concept-RES West-Overijssel" wordt inzicht geboden in de achtergrondinformatie die gebruikt is voor het opstellen van de concept-RES. De bouwstenen bevatten de volgende onderwerpen:

1. Bouwsteen bestuurlijk en maatschappelijk draagvlak.
2. Bouwsteen ruimtelijke kwaliteit.
3. Bouwsteen elektriciteit.
4. Bouwsteen regionale warmte structuur.

Deze bijlagen hebben bewust de titel bouwsteen meegekregen omdat het primair informatie betreft die in het RES-proces is verzameld en verwerkt en weergeeft wat de stand van zaken op dit moment is op het betreffende onderdeel. Om die reden wordt dan ook voorgesteld om deze bouwstenen ter kennisgeving aan te nemen waarbij er geen bestuurlijke status aan wordt verleend. Hiermee wordt beoogd om openheid te geven over de onderliggende data en gegevens met die aantekening dat de informatie in de betreffende bouwstenen nog aan verandering onderhevig is. De bouwstenen zullen verder worden verrijkt en aangevuld in het kader van de doorontwikkeling van de concept-RES naar de RES 1.0.

Vervolgproces en rol van de raad

De besluitvorming over de concept-RES West-Overijssel wordt door alle betrokken dagelijkse besturen afgerond op 21 april 2020. Hierdoor is de mogelijkheid voor de gemeenteraden / PS en AB's om de concept-RES in mei te bespreken. Door de werkgroep gemeenteraden, PS en AB's is een advies met een procesvoorstel opgesteld dat de gemeenteraden / PS en AB's adviseert over het te volgen proces van bespreking / behandeling van de concept-RES West-Overijssel ná 21 april en vóór 1 juni 2020. In de concept-RES West-Overijssel is dit advies opgenomen en voorgesteld wordt om dit advies aan te bevelen bij de volksvertegenwoordigende organen van provincie, gemeenten en waterschappen.

De opiniërende behandeling van de concept-RES kan als uitkomst hebben dat er eventuele moties met wensen en bedenkingen worden aangenomen die als bijlagen meegestuurd worden met de concept-RES wanneer die aangeboden wordt aan het NPRES. Een inhoudelijke reactie op deze moties komt pas na het zomerreces aan de orde. Primair zal de beantwoording van de moties plaatsvinden door het college / GS / DB. Indien de motie om een regionaal antwoord vraagt wordt de beantwoording voorbereid door de stuurgroep RES en deze wordt vervolgens voorgelegd aan het bestuurlijk platform RES West-Overijssel.

De planning voor het aanleveren van de bestuurlijk vastgestelde concept-RES wordt verruimd van 1 juni naar 1 oktober 2020.

De stuurgroep RES West Overijssel handhaaft de procedure voor vaststelling van de concept RES West Overijssel gericht op indiening van de bestuurlijk vastgestelde **concept-RES op 1 juni 2020**.

Op basis van de mogelijkheden tot bespreking van de Concept RES in de gemeenteraden, provinciale staten en algemene besturen van de waterschappen maakt eind mei 2020 de stuurgroep de balans op of en in welke mate er ruimte is geweest om wensen en bedenkingen te inventariseren in de volksvertegenwoordigende organen in West Overijssel. Het besluit van het NPRES biedt in ieder geval de mogelijkheid om deze wensen en bedenkingen nog in te sturen tot 1 oktober 2020.

Doordat de **RES 1.0 op 1 juli 2021** moet worden ingediend is er meer ruimte voor het democratisch proces en de participatie.

De stuurgroep RES West-Overijssel heeft over bovenstaande contact gehad met de voorzitter van de werkgroep RSAB.

Adviesaanvraag

De gemeenteraad wordt gevraagd aandachtspunten voor het vervolg mee te geven, vooruitlopend op het definitieve bod, gezien het feit dat op inhoud uw raad reeds het beleid Zon op Land als beleidsstuk heeft vastgesteld en dit derhalve ons concept-bod zal zijn.

Vervolg

De resultaten van de opiniërende bespreking worden teruggegeven aan de Stuurgroep RES West-Overijssel.

Besluit

Beslispunt 1

Het college besluit:

1. In te stemmen met het indienen van de concept Regionale Energiestrategie "Naar een opgewekt West-Overijssel" als de bijdrage van de regio West-Overijssel aan het Nationaal Programma RES;
2. In te stemmen met het indienen van het bod voor opwek van zonne- en windenergie voor de regio als totaal van 1607 GWh en de daaraan gekoppelde randvoorwaarden;
 - o 2a. In te stemmen met het bod voor opwek van zonne- en windenergie voor de gemeente Steenwijkerland voor 171 GWh (= 617 TJ), gebaseerd op het door de gemeenteraad vastgestelde beleid 'Zonnepanelen op (Steenwijker)land';
3. De "Bouwstenen Concept-RES West-Overijssel" ter kennisgeving aan te nemen;
4. De portefeuillehouder Duurzaam te mandateren de aanbidding van de Concept RES vóór 1 juni 2020 mede te ondertekenen;
5. De portefeuillehouder Duurzaam te verzoeken zo spoedig mogelijk ná 1 oktober 2020 het college op de hoogte te stellen van de uitkomsten van de appreciatie door het Nationaal Programma RES (NPRES) van de RES West-Overijssel en voorstellen te doen voor het vervolgproces naar de RES 1.0;
6. Kennis te nemen van het advies van de werkgroep Gemeenteraden, Provinciale Staten, Algemeen bestuur van 2 maart 2020;
7. Embargo op bekendmaking van deze besluiten tot 23 april 2020 om 12.00 uur, opdat de leden van de Gemeenteraden, Provinciale Staten en Algemene besturen deelnemend aan de RES West-Overijssel vooraf kunnen worden geïnformeerd.

Beslispunt 2

Het college besluit de gemeenteraad te informeren over bovenstaande besluiten en hen uit te nodigen aandachtspunten voor het vervolg mee te geven, vooruitlopend op het definitieve bod, gezien het feit dat op inhoud uw raad reeds het beleid Zon op Land als beleidsstuk heeft vastgesteld en dit derhalve ons concept-bod zal zijn. Bij het definitieve bod wordt de raad nadrukkelijk betrokken.